

4) оптимізації відомчих інформаційних систем планування і звітності та створення єдиної системи контролю результативності діяльності державних органів у природоохоронній сфері;

5) ефективного впровадження регіональної програми електронного урядування з природоохоронних питань, забезпечення державного і громадського контролю за результативністю діяльності місцевих органів публічного управління і місцевого самоврядування з одночасним забезпеченням належного рівня інформаційного еко-виховання в країні;

6) удосконалення державної системи цивільного захисту та створення єдиної системи моніторингу і прогнозування ризиків виникнення надзвичайних ситуацій природного характеру шляхом впровадження в практичну діяльність правоохоронних органів положення Концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 26 травня 2015 р. № 287/2015. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2872015-19070> (дата звернення 28.12.2018).

2. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

3. Інформаційно-аналітична довідка про виникнення НС в Україні упродовж 2017 року / *Супільство*: веб-сайт. URL: <http://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-za-kvartal/68833.html>.

4. Гетьман А.П. Екологічна функція держави в новому глобалізаційному вимірі. *Актуальні проблеми екологічних, земельних та аграрних прав і відносин: теоретико-методологічні й прикладні аспекти: матеріали «круглого столу»*, 05.12.2014. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Я. Мудрого, 2014. С. 14-22.

5. Бесчастний В. Окремі питання вдосконалення адміністративного законодавства України у напрямі гармонізації зі стандартами та вихідними засадами права Європейського Союзу. *Віче*. 2011. № 10. С. 2-5.

6. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21 грудня 2010 р. / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 26. Ст. 218.

7. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України 23 травня 2017 р. № 2059-VIII / Верховна Рада України. *Голос України* від 17.06.2017. № 110.

8. Концепція розвитку електронного урядування в Україні / О.А. Баранов, М.С. Демкова, С.В. Дзюба, А.В. Єфанов, І.Б. Жилияєв, Е.Л. Клепець, Т.В. Попова, І.А. Рубан, А.І. Семенченко, С.А. Чукут. К., 2009. 15 с.

9. Новіков Р. Мисливство у США в Європі. *Лісовий і мисливський журнал*. 2013. № 6. С. 31-35.

Нестерцова-Собакарь
Олександра Володимирівна
професор кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ У ЗАХИСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ

Важливість фінансової стабільності держави на сучасному етапі не викликає сумнівів. Світова фінансова криза 2008-2009 років є яскравим прикладом того, як крах фінансових ринків веде за собою неминучі кризові явища в реальному секторі економіки. Зважаючи на це, у контексті досліджень проблем економічної безпеки держави належне місце має бути відведено розгляду шляхів забезпечення фінансової безпеки України на належному рівні.

Саме забезпечення фінансової безпеки є гарантією незалежності та цілісності країни, стійкості соціально-економічної ситуації, умовою стабільності та ефективності життєдіяльності суспільства. Тому її забезпечення належить до найважливіших національних пріоритетів більшості країн світу. Узагальнення зарубіжного досвіду показує, що забезпечення фінансової безпеки у масштабах національної економіки істотно впливає на міжнародний авторитет країни. У зв'язку з цим застосування позитивного досвіду зарубіжних країн щодо забезпечення названої безпеки має стати одним з найважливіших напрямків у стратегії довгострокової перспективи розвитку національної економіки України [1].

Зарубіжні дослідники визначають фінансову безпеку як здатність країни управляти різними видами зовнішніх і внутрішніх ризиків у процесі фінансового розвитку з метою гарантування того, що її фінансовому суверенітету нічого не загрожує, фінансова система не пору-

шена, фінансове багатство не втрачено і фінансова система функціонує нормально [2].

Зміст фінансової безпеки держави досить повно характеризує вітчизняний вчений М.М. Єрмошенко, який визначає її як стан фінансової сфери держави, що характеризується збалансованістю і якістю системної сукупності фінансових інструментів, технологій і послуг, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних чинників (загроз), здатністю цієї сфери забезпечувати захист національних фінансових інтересів, достатні обсяги фінансових ресурсів для всіх суб'єктів господарства та населення і в цілому – ефективне функціонування національної економічної системи і соціальний розвиток [3, с. 33].

Сьогодні серед загроз фінансовій безпеці України можна назвати такі: зростання зовнішнього боргу та небезпека загострення фінансової кризи; зростання дефіциту зведеного бюджету та неефективна бюджетна політика щодо формування доходів та витрат бюджету; зростання тіньового сектору економіки та корупції у державних структурах влади; нестабільність законодавства та військовий конфлікт на сході України; недостатня інвестиційна активність та нестабільність національної грошової одиниці; переважання сировинної та низькотехнологічної складової у загальних обсягах експорту товарів; низький рівень соціальної орієнтованості економіки та падіння купівельної спроможності населення; зростання зовнішньої фінансової заборгованості України, посилення її залежності від іноземних кредитів; не чітко спрямована зовнішньоекономічна політика України; залежність України від монополістичної політики Російської Федерації щодо експорту газу; відсутність умов для забезпечення експортної активності та надмірна імпортозалежність економіки України тощо.

Світова практика основними заходами подолання «тіньових» схем у фінансовій сфері визначає: посилення державного контролю та податкової дисципліни; пошук нових підходів до оцінювання доказів невиконання обов'язків податкового агента; спрощення процедури притягування до податкової відповідальності податкових агентів (платників податків); відстеження на мікрорівні динаміки податкового коефіцієнта; пошук збільшення легальних доходів у державному секторі економіки; посилення агітаційно-роз'яснювальної роботи серед працездатного населення (через пресу, телебачення, профспілки) щодо негативних наслідків заробітної плати в «конвертах»; створення умов для розвитку чесної конкуренції, підтримки роботодавців [4].

Забезпечення фінансової безпеки України та подолання названих вище чинників вбачається за рахунок: посилення контролю за цільовим й ефективним використанням бюджетних коштів; забезпечення дотримання індикативних прогнозних показників державного бюджету на середньострокову перспективу; припинення надання державної підтримки державним монополіям; підвищення рівня фінансової грамотності та обізнаності населення, які забезпечуватимуть соціальну та фінансову стабільність у суспільстві, сприятимуть посиленню довіри населення до фінансової системи країни; проведення державної політики, спрямованої на зниження вразливості фінансової сфери від непрогнозованих змін на фінансових ринках; посилення прозорості та відкритості у діяльності фінансових установ та органу, який здійснює державне регулювання і нагляд за такими установами тощо.

Враховуючи викладене, можна дійти висновку, що реалізація визначених заходів власне потребує збалансування і комплексної взаємодії всіх гілок влади та суб'єктів господарювання. Як бачимо, позитивні результати здійснення даних заходів не лише дозволять підвищити рівень економічної безпеки, але й досягти економічного зростання країни.

1. Деренуца, А.С. Анализ опыта стран Европейского союза в сфере обеспечения национальной экономической безопасности / Портал: Global international scientific analytical project. URL: <http://gisap.eu/ru/node/172>. Заголовок з екрану, доступ умовно-вільний.

2. Yong Jiang. Financial Security Is at the Heart of National Economic Security // English Edition of Qiushi Journal. Vol.1 No.1, 2009. URL: http://english.qstheory.cn/international/201109/t20110924_112469.htm.

3. Єрмошенко, М.М. Фінансова безпека держави. К., 2001. 350 с.

4. Україне не грозит дефолт даже без кредита МВФ – АП. URL: <http://korrespondent.net/business/economics/1319223-ukraine-ne-grozit-defolt-dazhe-bez-kredita-mvf-ap>.